

השקרן

סרביה

(מתוך הספר הסגול א.לאנג)

בקצה היער חי אדם זקן עם בנו היחיד.
יום אחד הוא אמר לבנו ללכת לטחנה כדי
לטחון קצת תבואה, אבל אסר עליו להכנס
לטחנה בה לטוחן אין זקן.
הנער לקח את שק התבואה ויצא מהבית
ולא הרחק מביתו ראה טחנה שבפתחה
עמד אדם מגולח יפה.
"שלום אדוני" אמר הנער.
"שלום, נערי" ענה הטוחן.
"האם אוכל לטחון כאן דבר מה?"
"כן, בוודאי. רק אגמור לטחון מה שעכשיו
בין אבני ריחיים ותוכל לטחון כמה
שתרצה."

אך באותו רגע נזכר הנער מה אמר לא
אבא. לכן נפרד מהטוחן והלך הלאה

לאורך הנהר עד שהגיע לטחנה אחרת.
הוא רק לא ידע שברגע שהתחיל ללכת
האיש תפס שק תבואה ורץ מהר לאותה
הטחנה שלפניו.

כשהנער הגיע לטחנה שנייה ראה שם
איש ללא זקן ולכן המשיך ללכת עד
שהגיע לטחנה שלישית.

אך גם הפעם האיש המגולח הקדים אותו
והגיע לטחנה זו קודם. כשהדבר קרה גם
בפעם רביעית הנער אמר לעצמו "אין
טעם להמשיך לחפש. נראה שאין עוד
טחנה עם טוחן מזוקן." לכן הוריד את
השק שלו מהגב והחליט לטחון איפה
שהיה.

האיש המגולח גמר לטחון את התבואה
שלו והנער התחיל בטחינת התבואה
שהביא. אלא שאז אמר האיש "אולי
נעשה עוגה ממה שיש לך כאן."
הנער היה נבוך כי נזכר בדברי אבא, אבל

חשב לעצמו "מה שנעשה אין להשיב"
וענה "טוב, נעשה זאת."
האיש המגולח הכניס את הקמח לתוך
סיר ואמר לנער להביא מים מהנהר
בחופניים שלו, כדי ללוש את הבצק.
כשהבצק היה מוכן הם שמו אותו על אש
וכיסו בעפר עד שהכל נאפה כראוי. כיכר
העוגה הייתה גדולה והם העמידו אותה
ליד הקיר והאיש המגולח אמר לנער "ראה
נערי, אם נתחלק בכיכר זו לאף אחד
מאיתנו לא יהיה די כדי לשבור את
רעבוננו. אז בוא וננסה לספר שקרים, וזה
שיספר את השקר הגדול יותר יקבל את
הכיכר שלמה." כזו הייתה תחבולתו כדי
להוציא את העוגה מהנער.
הנער נבוך לא ידע מה עוד יכול לעשות
ואמר "טוב! נעשה כך. תתחיל אתה."
האיש המגולח התחיל אז לספר סיפורי
שקר כמה שרק יכול היה, אבל מהר מאוד

התעייף להמציא שקרים חדשים.
ואז אמר הנער "זה מה שאתה יכול
להמציא? זה לא הרבה. שמע ואני אספר
לך סיפור אמיתי.
בצעירותי, כשהייתי איש זקן, היו לנו
כוורות רבות. הייתי צריך לעשות ספירה
מדוייקת כל בוקר. את הדבורים היה לי
קל לספור אבל עם מספר הכוורות לא
תמיד הצלחתי להסתדר. יום אחד,
כשספרתי את הדבורים הרגשתי שחסרה
הדבורה הטובה ביותר שלנו. בלי שהייה
אוכפתי את התרנגול שלי ורכבתי לחפש
אותה. גיליתי שעקבותיה מובילות לחוף,
הבנתי שהיא עברה בים ובלית ברירה
עפתי על התרנגול שלי אחריה. כשהגעתי
לצד שני ראיתי את הדבורה שלי רתומה
למחרשה ואדם שבעזרתה זרע דוחן.
'זו דבורה שלי!' קראתי 'מאין לקחת
אותה?'

'ידידי' אמר האיש 'אם היא שלך, קח אותה.' ולא רק החזיר לי את הדבורה אלא נתן לי גם שק דוחן תמורת העבודה שעשתה לו הדבורה.

שמתי את השק על כתפיים, העברתי את האוכף מהתרנגול אל הדבורה, עליתי עליה ואת התרנגול הובלתי אחרינו בחבל, כדי שיוכל לנוח.

לצערי כשעברנו מעל הים חבל אחד של השק נקרע והדוחן נפל כולו לים. היה זה הפסד גדול, כמובן, אך לא היה לי זמן לחשוב על כך, כי היה כבר מאוחר. הלילה ירד כשהיינו כבר בצד שני. ירדתי

מהדבורה ושחררתי אותה כדי שתחפש לה אוכל, את התרנגול האבסתי בחבילת חציר ובעצמי נשכבתי לישון.

אך כשהתעוררתי, איזה מראה איום פגש את עיניי. בלילה באו זאבים, אכלו את הדבורה שלי ושפכו את הדבש שבה.

העמק היה מלא דבש עד קרסוליים
והגבעות מלאות דבש עד ברכיים.
התחלתי מיד לחשוב איך לאסוף דבש כדי
לקחת קצת הביתה.
למזלי היה לי גרזן קטן ואתו יצאתי ליער
כדי לצוד איזו חיה ולעשות נאד מעורה.
ביער מצאתי שני צבאים שדלגו על רגל
אחת. הרגתי אותם במכה אחת ומהעור
עשיתי שלושה נאדים שאותם מילאתי
בדבש ושמתי על גבו של התרנגול.
בסוף הגעתי הביתה ושם סיפרו לי
שבדיוק באותו היום נולד אבא שלי ועלי
ללכת ולהביא מים קדושים כדי להטביל
אותו.
בדרך התחלתי לתכנן איך להחזיר לעצמי
את הדוחן שנפל לים. וכשהגעתי למקום
של מים קדושים על החוף ראיתי שהדוחן
נפל על אדמה פוריה וצמח ממש לגובה.
יותר מכך, איזו יד נעלמה קצרה אותו

ועשתה ממנה עוגה.
לקחתי את העוגה יחד עם המים
הקדושים ועפתי אתם מעל הים, אבל אז
ירד גשם חזק, הים התנפח ושטף את
עוגת הדוחן שלי. כשהגעתי חזרה לחוף
כעסתי על כך מאוד.
שוב היה כבר ערב. אז נזכרתי שהשערות
שלי ארוכות מאוד. כשעמדתי הם הגיעו
עד לאדמה, אך כשהתיישבתי הן נשארו
בגובה האוזניים. לקחתי סכין וגזרתי
קווצת שער גדולה, קלעתי אותה וקשרתי
בקשר, כדי להשים אותה תחת ראשי.
אבל איך להבעיר אש? היו לי גפרורים אך
לא עץ. ואז נזכרתי שבבגדיי תקעתי פעם
מחט. לקחתי אותה, פיצלתי לחתיכות,
הדלקתי אותן, נשכבתי ליד האש
ונרדמתי.
אך עדיין מזל רע רדף אותי. נצוץ מהאש
הדליק את השערות שעל ראשי, והן

למעלה וגיליתי שבאמת אין לי ראש.
כנראה שכחתי אותו ליד הבאר. רצתי
מהר כדי לקחת אותו וראיתי ששועל
שעבר במקרה הוציא את ראשי מהמים
וניסה לאכול את המוח שלי. התגנבתי
מאחוריו בזהירות ונתתי לו בעיטה חזקה.
הוא השמיע צעקה איזמה והפיל חתיכת
קלף שעליו היה כתוב 'העוגה שלי
והמגולח הולך בידיים ריקות!'.
במילים אלה הנער קם, לקח את העוגה
וחזר הביתה והאיש ללא זקן נשאר שם
כדי לבלוע את אכזבתו.

נשרפו כליל. מרוב יאוש זרקתי את עצמי
בחוזקה על הארץ ושקעתי באדמה עד
החגורה. נסיתי לצאת אבל כל מאמץ
השקיע אותי רק יותר עמוק. אזי רצתי
הביתה, הבאתי את, חפרתי את עצמי
החוצה והבאתי הביתה את המים
הקדושים.
בדרך ראיתי קוצרים בשדה. היה כל כך
חם שהאנשים התעלפו ממש. ואז קראתי
להם 'קחו את הסוסה הגבוהה כמו יומיים
ורחבה כמו חצי יום והיא תצל עליכם.'
אבא שלי שמע, קפץ על הסוסה ואיפשר
לקוצרים לעבוד בצל.
בינתיים לקחתי דלי עץ כדי להביא
לקוצרים מי שתייה, אך כשהגעתי לבאר
מצאתי אותה קפואה לגמרי. נאלצתי
להוריד את ראשי כדי לשבור בו את
הקרח. כשהבאתי מים לפועלים הם קראו
לי 'מה קרה לראש שלך?' שמתו יד